

DÉLVIDÉK

Verseczi társadalmi és közművelődési vegyes tartalmú hetilap.

Versecz és vidéke magyar nyelvterjesztő egyesületének hivatalos közlönye.

Szerkesztőség iroda: Versecz, lak tanya-utca 1054. szám — ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden küldemény és levelezés. A szerkesztőség számára a levelek és egyéb írásbeli közlemények különben özv. Kirchner-né felvételi és rendelő irodájában (az Andrassy-sétány és iskola-utca sarkán lévő Kádics-féle házban) is átvetetnek.
Előfizetési díj: Negyedévre 1 frt. 25 kr. — Félévre 2 frt. 50 kr. — Egész évre 5 frt.

Egyes szám ára 10 kr.

Felölös szerkesztő: **Perjéssy Lajos.**

Kiadó-hivatal: Kirchner-féle könyvnyomda Verseczen — ide intézendők a kiadó-hivatalt illető előfizetések, hirdetések és felszólamlások.

Hirdetési díj: A hirdetésekért járó díj legutányosabban számítatik. — Bélyegdíj minden beiktatásért 30 kr. — A nyílt térben egy sor 10 kr. — A hirdetésekért kérjük pénteken délig beküldeni.

XII. évfolyam

Vasárnap 1903. évi július 19-én.

29. szám.

A vasárnapi munkaszünet.

A kereskedelemügyi miniszter legújabb rendeletével a vasárnapi munkaszünetet, a kereskedelmi világ osztatlan örömeire megváltoztatta. E változás főként abban nyilvánul, hogy a munkaszünet általánosított, és a lehetőség szerint az egész napra elrendeltetett.

Az eszme, hogy mindazok, akik egész héten át a kenyérkereset nehéz és fárasztó munkájával vannak elfoglalva, a vasárnapi napot családjuk körében — menten minden dologtól és gondtól — tölthessék, lélekemelő; a módozat azonban, a melyet az állam a keresztülvitelben érvényre juttat, egyszerűen bosszantó.

Talán seholy a világon nem érvényesül az enyém és tied közti különbség oly szembeszökően, mint e rendelet ama kitételénél, a mely oly üzletekre vonatkozik, a melyek egyéb árucikkek árusítása mellett m. kir. dohány és szivar-eladással is foglalkoznak.

Itt egész határozottan eltiltja a rendelet az egyéb cikkek eladását, ellenben megengedi az állam által monopolizált szivarok értékesítését. Hogy mely okból kitudulva született meg az a ferde nézet, a mely ily éles különbséget tesz az enyém és tied között, azt nem tudjuk, de valószínű, hogy ezen intézkedésnek a filléreskedő politika a rugója.

A kereskedelemügyi miniszter bizonyosan azt hiszi, hogy a munkaszünet alkal-

mával megengedett szivar-eladás által nagyobb forgalmat fog elérni? Határozottan állíthatjuk, hogy nem. Mert minden dohányos ember, ha tudja azt, hogy délelőtti 10 órától kezdve nem vehet, akkor annak beszerzéséről bizonyára már jóval előbb gondoskodni fog. E tekintetben tehát nem kell félni, hogy a dohányjövődék csak egy fillérral is megcsappanna. Legföljebb hozzá szoktatná az állam polgárságának legnagyobb részét a rendszeretthez és előrelátáshoz, a mely abban nyilvánulna, hogy a dohányos emberek szükségletük beszerzését nem hagynák az utolsó perczre.

Helytelen az államnak ez az intézkedése már azért is, mert ő van első sorban is annak ellenőrzésére hivatva, hogy a lakosság a törvényeket és rendeleteket pontosan betartsa.

Ha már most az állam oly irányu intézkedéseket hoz létre, a melyek önként nyújtják és mintegy sarkalják a kereskedőt a törvényszegésre, akkor nem szabadna a törvény ellen vétőket büntetéssel sújtani!

Már pedig a dohány-árusítás megengedése ugyszólván kényszeríti a kereskedőt a törvény he nem tartására és a mi a legnagyobb baj, megteremti a piszkos versenyt.

A kereskedő osztály legnagyobb része — az ugynevezett szatócsok — ugyanis a dohány-árusítás kedvéért nyitva tartják az üzletüket egész napon át és így bizony megcsúsznak, hogy egyik-másik állandó vevőjüknek meg nem engedett árucikkeket és kiszolgálják. A szatócsok egyik része

ezt kényszerűségből teszi, mert nagyon valószínű, hogy az áru ki nem adása által vevője nehezteletését vonja magára és ez minden bizonynyal anyagi károsodásával fog végződni. A másik — és azt hiszem nem tévedek, ha azt mondom — a nagyobb része már eleve is azzal a célzattal tartja üzletét nyitva, hogy a vasárnapi munkaszünetet üdülésre fölhasználó versenytársa rovására az eltiltott cikkek eladását is rendszeresen üzze.

Mi következik most már ebből? Első sorban is az, hogy az állam törvényei kijátszatnak és erre az állam maga nyújt módot, másodsorban pedig az, hogy vagy megtartja a kereskedő osztály egy jó része a munkaszünetet és ekkor megszületik a piszkos verseny, vagy pedig éppen e verseny meggátolása céljából lemond a pihenésről és egész héten át szakadatlanul végzi robotmunkáját.

Azt hisszük, az államnak e törvény létesítésével nem lehetett az a célja hogy ezek közül csak az egyiket is érvényre juttassa, hanem bizonyára az, hogy minden egyes polgárnak biztosítsa a vasárnapi munkaszünetet.

A kereskedelmi szakegyesületnek a kereskedelmi kamarákkal egyetemben vállvetve kellene azon működni, hogy ez a sérelmes rendelet a dohány-árusításnak munkaszünetes napokon való megszüntetésével módosíttassék.

Tárcza.

XIII. Leó pápa.

A 263 pápa között XIII. Leó a harmadik ki 25 évet ért meg a pápai trónon. Szent Péter apostol 34. IX. Piusz pápa 32 évig, VI. Piusz már csak 24 évig s 8 és fél hónapig volt az egyház feje.

Ez a hosszú idő azonban nem volna olyan nevezetes, ha XIII. Leó egyénisége nem adott volna neki világtörténeti jelentőséget; de alatta a katolicizmus olyan evoluczióba jutott el, a mely mindenkorra az ő nevéhez lesz kapcsolva.

Könnyű volna e helyen statisztikai adatokat állítani össze arról, hogy XIII. Leó alatt mennyire terjedt a katolikus vallás. Mennyivel több püspökséget alapítottak, mennyivel több helyen hirdetik a vad és kevésbé vad népek között a keresztény vallást. Azután elmondani, hogy elődje: IX. Piusz intranszigenziája mennyi bajt okozott. Összeveszett csaknem az egész világgal, s XIII. Leónak évek boles és mérsékelt politikájára volt szükség, hogy megelégedéssel és büszkeséggel tekintsen a pápaság helyzetére.

Nagy egéniséggel lévén dolgunk, mindezen nem is csodálkozunk, csak bámuljuk azt, hogy miként fejlődött azzá, a mi lett. Aprólékos vi-

szonyok között növekedett föl csaknem jkisszerűek voltak későbbi viszonyai is, mignem a pápai trónra került. Csak epizódyszerű életében az az egy két esztendő, a melyet nuncius minőségében töltött Brüsszelben. Kisebbszerű kormányzó állásai pedig a régi egyházi allamban mondjuk: főispáni rangban voltak.

Anagni városka főteréről át lehet tekinteni Latiumnak másik, nem kevésbé szép felét. Ez a hernik-félek, a mely már már a legidősebb rómaiakkal veszekedett, mint aprócska egyházmegye négy papát adott az egyháznak. Az ötödik volna XIII. Leó, s a legnagyobb közöttük III. Incze.

A főtértől mérföldekre tekintélyes hegy látszik, a mely elődi Carpineto-t, a pápa szülőhelyét. Róma vidékén százával akadnak ilyen apró faluk, egyformán banálisak, s egyformán piszkosak s csak annak nem banálisak, a ki először fordul meg bennük.

A földesur benne a Pecci grófi család, a melynek fia, Joakim, a mostani pápa. A holdjait ősidőktől fogva legfőlebb százával mérhette, s az egy-két emeletes házához, illetőleg palotájához hasonló ugyancsak százával akad Róma környékén. Most azonban Carpineto különös tisztasággal és vízvezetékekkel dicsekszik. A pápa adta néhány százezer lira elég volt a falut köllégái között elsőrangra emelni.

A behódolt arisztokráciát I. Napoleon mindig szívesen alkalmazta s így lett Joakim

apja ezredes a napoleoni hadseregben, a mit később nem pápahűségének előnyére számítottak föl.

Kevés egészséget, de annál több észet hozott a világra a gyermekgróf; abban 94 esztendője mellett soha nem volt nagyobb része, de az utóbbi folyton növekedett földadatokhoz képest, a melyek pályafutása alatt vártak rá. Nem egyszer emlegette a pápa mosolygva, hogy neki nincs oly fiatalsága, a melyre bűnbánattal kellene visszagondolnia. Születése óta teljes és aprólékos következetességgel kellett gondoznia egészségét, s 68 éves korában körülbelül gyöngébbnek és betegesebbnek látszott, mint utolsó éveiben.

Nevelését kezdettől végig jézsuiták vezették. S alig lett pap, néhány év alatt tüneményes pályafutást végez. Ez azonban csak nekünk tünik föl ilyennek. Rómában nem tartozik a tüneményes ritkaságok közé, ha valaki 30—32 éves korában püspök lesz, vagy 34—38 éves korában pápai nuncius. A közelmúlt példából csak Rampollat vagy di Rendétemlitjük fel, a többieknek neve kevésbé lévén nálunk ismeretes.

A kisszerű carpinetói viszonyokból kinöve Pecci Joakim gróf rövid néhány év alatt beneventói, majd perugiai kormányzó lett. Mindkét helyen sok gondot okoztak neki a carbonarók, a kik a pápa világi uralma ellen esküdtek össze és a brigantik. De nem sokáig vesződik

A miniszter a földművelőkért.

A földművelési miniszter leiratot intézett a városhoz a földműveléssel foglalkozó munkásoknak téli foglalkoztatása tárgyában.

Módot akar nyújtani a miniszter arra, hogy ezek a munkások, a kiknek keresetük természetesen a földművelés tavaszi, nyári, illetve őszi munkájához van kötve és a kiknek megélhetési módjuk a tél beálltával szerfölött problematikussá válik: ezentúl télen is találjanak foglalkozást és lehetőséget arra, hogy munkájukat értékesíthessék. A miniszter ezt a fontos szociális problémát a téli háziipar megteremtésével látja megoldhatónak és az ezen terv körül szükséges teendők ellátásával Keller Gyulát, a földművelésügyi miniszteriumba beosztott gazdasági tanárt bízta meg. Ennek a megbízottnak az egész országra kiterjedő tevékenysége során ez lesz a feladata:

1. A mezőgazdasági háziipar bevezetése és meghonosítása, Ebből a célból megfelelő tanfolyamok szervezése.

2. A jelenleg már egyes helyeken meglevő háziipar fejlesztése, nagyobb rétegekben való terjesztése; és az ehhez szükséges gépek kiosztása.

3. Végül ennek a háziiparnak a cikkek minősége és megkivántató mennyisége szempontjából való olyan irányú beosztása, illetve elrendezése, hogy a keresletet kielégítse és így idővel mindig nagyobb tegye. Mintaraktárak létesítése abból a célból, hogy az előállítók és vállalkozók, illetve megrendelők közti közvetítés minél élénkebb és könnyebb legyen. Ezek a mintaraktárak közvetítéssel, az iparcikkek számontartásával, a fogyasztó piacok keresésével és általában mindazzal foglalkozzanak, amivel ezeknek az iparcikkeknek forgalomba való hozatala biztosítható.

A miniszteri megbízott azzal is meg lesz hatalmazva, hogy szállítási kedvezményeket eszközöljön.

A mezőgazdasági háziiparnak keretébe tartoznak: a fafaragó-ipar, a kosár-, gyékény-, szár- és szalmafonás, kefe- és seprűkötés, továbbá élelmi cikkeknek házilag való készítése a kereskedelmi forgalom számára.

A miniszter arra kéri a varost, hogy a miniszteri megbízottat ezen irányú munkájában és eljárásában támogassa.

NAPI HIREK

Személyi hír. Igen szeretett, érdemekben gazdag főispánunk Bajsai Zákó Milan pénteken Budapestre utazott a hová — mint értesültünk — hazánk főispánjait gróf K h u e n H e d e r v á r y Károly miniszterelnök hívta meg. Innét főispánunk Abáziába megy üdülni.

ezekkel az otthoni aprólékos viszonyokkal, XVI. Gergely pápa kegye világot látni elküldi nunciuszának a fiatal, alig másfélvezédes állami életet elő Belgiumba, egy-két évnél tovább itt sem marad, de fölhasználja az alkalmat, hogy kézcsókra menjen Londonba, az akkor asszonyi virágkorát látó Viktória angol királynőhöz.

1846-ban IX. Pius kerül a pápai trónra, s első gondja visszahívni Pecci Joakim gróft brüsszeli állomásáról. Rövidesen megteszi perugiai püspöknek, 1853-ban pedig kardinálisnak is, de mindvégig, negyedszázadnál tovább hagyja abban az umbriai fészékben, a milyen püspöki székhely műtörténeti szempontból ugyan kevés van a világban, de végre is fészék, aprólékos egyházmegyei és még aprólékosabb kisvárosi viszonyokkal.

Itt aztán Pecci püspök kezdett öregedni. Püspöksarjai hódolattal környezték, egytől-egyig pápának kivánták. Agrarius vergiliusi örömet sem vont meg magától, s legszívesebben rándult át a szomszéd Assisiba Landi püspökhöz olaj- és borszüretre, de annál kevesebbet Rómába, s csak a legnagyobb egyházi ünnepekre, így került a neve egy másik Pecci biborossal a Péter-templom szentélyének márványtáblájába, a mely az 1854 évi Szűz Mária dogmat örökíti meg.

Pecci, a perugiai kormányzó és Mastai-Ferretti, spoletói érsek, a későbbi XI. Pius pápa szomszédok voltak; bár az érsek már elkészült onnan. Annak a szomszédágnak nyilván kellemetlenségei akadtak, s ezekért marad amaz mint biboros püspök Perugiában, a hol végig kellett szenvednie az olasz szabadságharcot s a vele járó papfalást, meg papellenes brutalitásokat.

Augusztus 15-ig Koszirovits Ivant bízta meg hivatalos teendőivel.

Személyi hír. Szeretett, derék polgármesterünk, Weifert Károly, kedden elutazott „Radebeul“ nevű fűrdőbe.

Műkedvelők előadása. Mult vasárnap este nagy esemény színhelye volt a városkerti aréna, a mennyiben különösen jól sikerült diletánsainknak a bécsi burg-színház „Auf der Sonnenseite“ cz. három felvonásos, nagyhatású műsordarabját előadni. Műkedvelőink a szerepükhöz kötött várakozásoknak, a vidéken támasztható magasabb igényeknek a mit különben az esetben is a nézőközönségnek gyakori elismerő és dicséret nyilatkozatai tolmácsoltak, eleget tettek. Meg kell jegyeznünk, hogy műkedvelőink műsora mindig izlésre vall. Szerencsésen szokták az előadásra szánt darabokat megválasztani s így nem csoda, hogy mindenkor kielégítik városunk közönségének igényeit. A darabok előadásakor mindig kézzelfoghatólag világlik ki Dajkovics J. és Ambrus J. ügyes, értelmes és szakavatott rendezése. A szereplők minden alkalommal iparkodnak kötelességüket megtenni, sőt az sem tagadható, hogy többen bizonyos foku művészi ambíciót is elárulnak és az utóbbi vonás annál figyelemre méltóbb, mert ez vidéki műkedvelő-társaságnál rendszerint feltűnő is. Térjünk át a vigjáték előadásának bírálatára E tekintetben azt mondhatjuk, hogy az említett darab kitűnő szereposztásban és előadásban került színre. Velcsán Szilvius előadása iránt rendkívül nagy érdeklődést tanúsított a hallgatóság; sokat tapsoltak s jól mulattak egyes megjegyzéseiben. Dajkovics J. a mindenki által szeretett, rokonszenves, talentumos diletáns furge, eleven, élénk, művészi játékával szemnek, fülnek gyönyört szerzett s a közönséget gyakran kacagásra fakasztotta. Szereplése a legjobb volt, a mit csak egy műkedvelőtől várhatunk, sőt többször szenzációs hatást keltett. Radó R. szintén kielégítően játszott. Kleszky M. kisasszony, ki két utolsó szereplése óta a közönség igazi kedvence s noha nem is volt háladatos szerepe, mindamelljél jól átgondolt játékkal, brilláns alakításával kivívta magának az elismerést. Ámbar kezdő műkedvelő, de szerepét mindazonáltal jól tölti be s előnyösen tudja felhasználni azokat a színészi tehetségeket, melyekkel a jó Teremtő gazdagon megáldotta, — bennünket szép reményekre jogosít. Kleszky Valéria k. a. szerepében a legeslegjobbát nyújtotta. Azt vélne az ember hogy Kleszky k. a. folyton szinpadon működött, oly karakterizálva ábrázolta az előkelő osztályban felvergődni akaró parvenüt. Fiegert Frieda k. a. a „Dalos pacsirta“, ki ugyan nem volt elemében, mivel szerepe nem lévén énekkel egybekötve, mégis kielégített. Az előadás után

De még sem maradt eltemetve. Híre, neve mindjobban terjedt Európában is. Szelid lelkületű, nagy eszű és nagy tudományú férfinak kezdték ismerni. Méltósággal került ki a konfliktusokból, a melyeket ő is végig harcolt olasz hatóságokkal. IX. Pius utolsó éveiben már nyíltan rebesgették Rómában, hogy Pecci Joakim lesz az új pápa. S a rebesgetés áttörte a Vatikánnak vastag falait is. IX. Pius mind többet hívta őt Rómába, mind többször használta tanácsait, s ezzel a jólelkű intrikusok munkájának is vége szakadt, a kik évtizedeken át tudtak a két kiváló egyházfejedelem közé áttörhetetlen falat állítani.

Perugia alatt a Trasumenus tó és Assisi felé jámbor lassúsággal döcög a vicinális. Az aggastyan vasuti kalauzzal volt tehát alkalmam egyházpolitikai dolgokról beszélgetni.

— A cardinale Peccit mindig én igazítottam be a kocsijába, de már az a sürü római utazás nekem is gyanusnak tetszett. Egyszer azután (ez az igazi talian jó kedv és konfidenskedés!) így szóltam hozzá:

— Az egész környéken beszélnek, hogy Vostra Eminenza lesz a pápa. Pecci mosolygott, s csak ennyit mondott: de akkor nem térhetnék vissza kedves Umbriába!

— Következett az 1878. évi pápaválasztás, — folytatta az öreg. — S akkor Rómában rámköszönt s kardinális: A rivederzi! A viszonzlatásra, a mire én szomorúan csak azt feleltem: — Mai La rivedro fuori del Vaticano! Soha sem látom viszont a Vatikán falain kívül! Jól jövedöltem. Pápa lett belőle, megküldötte az első nagy aranyemlékermét, s a fiamat püspöknek nevezte ki.

Az öreg konduktor azonban annyira ragaszkodik Umbriához, hogy még két év előtt

társasvacsora, majd hajnalig tartó táncz volt. A vigjáték sikere s társadalmunk több tagjának hő kivánsága arra ösztönözte derék műkedvelőinket, hogy tegnap megint színre hozták az említett darabot.

„Madjar dalkör“. Ez a czime egy a „Münchener Neueste Nachrichten“ cz. napilapban f. hó 11-en megjelent tudósításnak, mely a „V. M. D.“ estélyének lefolyását tárgyalja, természetesen a hol csak lehet galád támadásokat intézve a magyarság ellen. Többi között előfordulnak következő ádáz igaztalan megjegyzések: „Einige Hundert bekantten bei der letzten Volkszählung magyarisch als diejenige Sprache, welche sie am liebsten sprechen (Beamte und Lehrer verschiedener Kategorien) stb. továbbá „den „Patrioten“ vom Schlage des „Dichters“ Herczeg Ferencz (sonst wenns von Vorteil scheint, auch Franz Herzog)“. Igen alapos a gyanu, hogy azon tudósítók, kik ily fulminans s hamis tudósításokkal izgatnak hazánk ellen nemcsak szülővárosukra s polgártársaikra hoznak szégyent, hanem még saját jellemüket lealacsonyítják s gyalázzák. Nyilvánvaló dolog, hogy oly puska-porral lövöldöznek eme „tisztelteméltó tudósítók“ melynek sem hatását, sem célját nem ismerik s eszméjük valami agyremképű, képzelt csalóka, minden komoly formát nélkülöző törekvés, de mely az ily egyének ádáz kirohanásaival, hangzatos frázisaival együtt szörnyen tud imponálni oly embereknek, kik nem látnak tovább orruknál s így könnyen fanatizálható médiumokká lesznek. Befejezésül nagy sajnálatunkat kell kifejeznünk a felett, hogy a már európai hírek örvendő „M. N. N.“ cz. lap olvasóinak szándékos, illetőleg hirhajszólo becsapatására törekszik.

A szerb szintársulat a mult szombatán Ohnetnek „A vasgyáros“ cz. 4 felvonásos színművét adta elő. Az ismert nagyszerű darab szereplőit a nagy számban megjelent szini közönség művészi tapintattal előadott játékuért lelkes és szűnni nem akaró tapssal tüntette k. Tetszést aratott különösen Barjaktárovics a czimszerep képviselője, a ki megnyerő modorával és elegáns fellépésével dicséretet vívott ki magának. Bakalovicsné, Vuicsné, Lukicsné és Markovics szintén magukra vonták a jelen voltak rokonszenves figyelmét. Vasárnap Dr. Linkernek „Az anya áldása“ cz. énekes színműve került színre. A zsfolásig megtelt házban a szindarab tárgyának, komolyságának megfelelően mindvégig mély csend uralkodott. Feszült figyelemmel hallgattak végig az érdekes és tanulságos tárgyú darabot. Markovicsné, a szini közönség kedvencét a szinpadon való minden megjelenésekor zajos és lelkes tapssal fogadta a közönség azért a könnyed és kedves játékáért, melylyel minden-

fiatalos munkakedvvel járt a foligno terontolai vonalon.

1878. február huszadikát megelőzőleg alig harmincz órát töltöttek a szavazással a kardinálisok; rövidesen meglett a kétharmadnyi szavazattöbbség, s Pecci Joakim gróf, perugiai biboros püspök fölvetta a XIII. Leó nevet. A nagyhatalmak és a katolikus hatalmak meg voltak elégedve a választással, kik követeik jelentéseiből évtizedek óta ismerték kiváló egyéniségét.

Az akkor 68 éves pápának nem jósolta k hosszú életet, de ő bizott benne, s a pápai politikáját is meglehetősen hosszú időre rendezte be. Rövid néhány év alatt végét tudta vetni a német kulturharcnak, fölzsabadította a katolicizmust a feudális és monarchikus békóktól, keresztény demokráciát és szocializmust tudott teremteni. Szóval bölcs mérséklettel és diplomáciai tapintattal bele tudott nyulni az egész világ sorsába.

Mindez okozta azt, hogy századokon át kellene az egyház történetében visszamennünk, hogy tekintély és tehetség dolgában a XIII. Leóhoz hasonló pápára akadjunk. Ész dolgában nem fogható hozzá a sok viszontagságot ért VII. Pius pápa. A kor szükségéinek fölismerésében, nagy tudományban, egyszóval: modern lelkületben csak XIV. Benedekkel hasonlítható össze, a kitől immár másfél évszáz válszt el bennünket.

Egyet azonban nem sikerült megoldania XII. Leó pápának: a római kérdést. Nem ismerte el az olaszok római uralmát, az örök város lealacsonyításának tartotta, ha azonkívül, hogy a kereszténység fővárosa, Olaszország fővárosa is akart maradni. Ezért nem mozdult negyed százada a Vatikánból, s ezért nem

kit kivétel nélkül elbájt. Csinosan játszották el szerepüket még Nikolicsné, Bakalovics és Dimics, Matheicsné pedig néhány szép dal eléneklése által vonta magára a jelenvolt publicum figyelmét. Kedden Schönthau „A bolondját járja” cz. 4 felvonásos vígjáték került mint újdonság bemutatásra. A főszerepet Markovicsné játszotta el ügyesen és kedvesen. Kiténtek még Lukics, Bakalovics, Dobrinovics és Szpascics. A felvonás közök alatt Hawlu Francziska kissasszony és Jurisics Uros énekeltek néhány szép duettet Hawlu Iván karmester zongorakíséréte mellett. A tetszést keltett részleteket a zúgó tapos következtében meg kellett ismételnök. Csütörtökön „A medve” cz. 1 felvonásos vígjáték került színre, mely alkalommal különösen Dobrinovics és Lukicsné arattak sikert. Ezt követte Markovicsné „Az első táncvigalom után” cz. monológjának előadása. Markovicsné megjelenésekor a közönség számos virágcsokorral halmozta el, mely szemlatomást kellemesen lepte meg. Ezután következett a „Holdváltozás” cz. pásztori költemény dalokkal, Baics Izidor fiatal zeneszerző compositiójával. Szpascicsné és Jurisics, továbbá Nikolicsné tetszettek különösen —ics

Polgári menhely. Tudvalevőleg rövid idő óta városunkban Dr. Lichtscheindl Ernő elnöke alatt egy bizottság működik, mely egy létesítendő polgári menhely javára pénzalapot gyűjt. A bizottság e napokban meleg hangú felhívást bocsátott ki, a melyben a szóban levő humánus intézményt a nagyközönség jóakaratu figyelmébe ajánlja. Hasonkérelemmel fordul a bizottság városunk hölgyeihez is. A szegények és elhagyatottak iránti részvét — ugymond — az erények legszebbike. Az emberbaráti szeretet nemes erényének követésében mindenkor a gyengéd lelkeletű nők jártak elől tündöklő példákkal a multban a miért a bizottság jelen alkalommal is hölgyeink lelkes támogatására számít. Részünkről a legmelegebben üdvözöljük a megalakult bizottság üdvös működését és szívünk mélyéből azt kívánjuk, hogy az akciózt a megérdemelt siker koronazza.

Iparpártolási bizottság Verseczen. A honi, illetve helyi ipar érdekeinek megóvására a közel jövőben egy bizottság alakul, mely feladatává teszi oda hatni, hogy a közönség szükségleteinek fedezésénél a mennyire lehet a helyi ipar szolgálatát vegye igénybe.

Baromfi-kivitelünk akadályai. A sikeres baromfityesztésnek első és legfőbb kelleke, hogy a tenyésztők által produkált anyag jó piacra találjon. Ezt elérendő, egyesek és a társadalom is vállalva azon dolgoznak, hogy a termesztés a piaci igényeknek mindenkor megfeleljenek, ámde mit ér ez, ha azok részéről, a kik hivatva vannak a piacra

fogadott el az egyházi állam elvétele fejében az olasz kormánytól egyetlen csentezimót sem.

Megvolt alatta többfajta reménysége a békekötésnek. Egyik sem teljesedett be. Az olaszok nem voltak hajlandók Róma mellől tágitani, de azért minduntalan fölmerült a békekötés lehetősége. A legutolsó fázisat kifejti egy tavaly nyáron megjelent füzet, a mely látólag a Vatikán jóváhagyásával készült. — Ez a néhány szó fejezi ki e füzet irányzatát: „A béke föltételei — írja, — nem lesznek, sem lehetetlenek, sem nehezek, sem fájdalmasak, sem kellemetlenek, sem becstelének.” Ez a fogalmazás azonban nyilvánosan diplomatikus. Azt bizonyosan nem lehet belőle kivenni, hogy vajjon kívánt volna-e a pápa valami tiszteletbeli állást a modern Olaszország keretében. Másrészt olyan szerény az a fogalmazás, hogy bizonyosan nem jelenti a régi egyházi állam restaurálását. E fölött már végiggázolt a világtörténet, s csak a korlátolt és szűk látókörű vaskalaposság remélheti az újra való megvalósulását.

A föld hatán nincs tökéletes emberi munka: a római kérdésnek meg nem oldása semmit nem von le XIII. Leó pápának nagy világtörténeti jelentőségéből. Nagy és példátlan ez még naptári szempontból is. A 94 éves aggastyán betöltötte pápaságának teljes negyedik évzárását, 65 év (ezt vasjubileumnak nevezik), hogy miséspapnak szentelték, 60 (gyémántjubileum), hogy püspöknek és 50 (aranyjubileum), hogy a kardinális kalapot viselte. Korra nézve akadt 100 éves pápa, mint IX. Gergely (XIII. Leónak különben honfitarsa); de annyi évfordulója és jubileuma egyetlen egynek sem volt.

Vetési.

kerülő baromfit rendeltetési helyére juttatni, a legnagyobb részvétlenség tapasztalható. Piacaink között a külföldi piacok kétségkívül a legbiztosabbak s emellett mondhatjuk, a legjövődélmezőbbek is. Ezeket kihasználni már régebben is főtörökvesünk volt úgy a termelőknek mint a kereskedőknek s hogy teljesen kihasználva még ez ideig sincsenek, hogy tudniillik a külföldre irányuló baromfi-kivitelünk helylyel-közel akadályokkal küzd, nem ezeken mulott, hanem igenis hibásak itt az exportot közvetítő vasutak a baromfitermékek nem megfelelő irányítása és az átmenő állomásokon való vesztegetése, de főleg a szállításra alkalmas kocsihiánya régóta panaszt tárgyát képezte exporttárgyat képezte exportcégjeinknek, panasz tárgyát képezte termelőinknek is s habár ezek a maguk igazát a legilletékesebb helyeken nagyon is sokszor követték a vasutak részéről, ezen anomáliák megszüntetésére semmi, vagy csak nagyon kevés intézkedés tétetett. Nem tudjuk, hogy kin mulik a dolog. Annyi tény, hogy ma is fordulnak elő oly akadályok, a melyek nemcsak a baromfikereskedelmet, hanem baromfityesztésünk fejlődését is veszélyeztetik.

Negyedszázados évforduló. Városunkban egy bizottság alakult, mely feladatául tűzte ki, hogy augusztus hó 9-én Bosznia és Herzegovina okkupálása emlékét méltó módon meg fogja ünnepelni. Tiszteletbeli tagokként szerepelnek a bizottságban az 1848/49, továbbá 1859, 1866 és 1882-es harcosok, kik felkértek, hogy ma vasárnap d. u. 2 órakor a „Szöllővenyige” helyiségében jelenjenek meg.

Kiss Ernő szobra. Dr. Dellimianics Lajosné lelkes buzgalmat fejt ki Kiss Ernő szobra ügyében, Most átiratot intézett Nagybecskerek város képviselőtestületéhez, hogy a szobor czeljaira a Ferencz József-térből engedjen át megfelelő területet a szobor-bizottságnak s erejéhez képest anyagilag is támogassa a szobor ügyét. Kétségenkívül áll, hogy a hazafias kérdés nem marad eredmény nélkül.

Délmagyarországi tanítók gyűlése. A délmagyarországi tanítók ez évi közgyűlésüket augusztus hó 3-5-ig tartják meg Nagybecskereken.

Kállay Béni †. Meghalt Magyarországnak egy jeles fia, befolyásos államférfia. Oly kevesen vannak közöttünk, kik történelmet csinálnak, hogy mélyen érezzük a veszteséget, ha sorainkból eltávozik azoknak egyike, kik királyunk tanácsában nemzetünk jövőjére alakítólag hatottak. Kállay Béni évtizedek óta a király legbizalmasabb tanácsadói közé tartozott. A keleti kérdésekben szaktekintély volt, a kit mindig meghallgattak, valahányszor a Balkán ügyei szönyegre kerültek; nemcsak Bosznia kormányzását vezette teljes hatalommal és nagy sikerrel, hanem mint a közös miniszterium magyar tagja mindenkor kikérték véleményét a külfölddel való viszonyok fordulatainál és királyunk nem nélkülözte tanácsát mindazon válságokban, melyek Magyarországon a szabad-elvű kormányokat érték. A nemzet gyakran félreértette ezt az illusztris fiát, a kinek sok keserűséget okoztak az ellene intézett igazságtalan támadások. Mindent könnyebben elviselt, mint azt, ha magyar érzését gyanúsították meg. A minthogy az ő nemes szívével magyarrabb szív nem dobogott még államférfiu kebelében; a minthogy ragyogóbb képet a magyar állam hivatásáról és jövőjéről nem alkotott senki, mint éppen ő. A mellett nemcsak ábrándozott erről a fényes jövőről, hanem dolgozott érte; annak szentelte életének minden percét, hogy megvalósítani segítse ezt az álomképet, a melylyel összeforrott szívének és lelkének minden érző szála. Az igazi államférfiu realizmusa csodálatosan egybeolvadt ritka egyéniségében a géniusz által megihletett író idealizmusával. Esméivel a legmagasabb régiókban járva képes volt a legobjektivebb higgadsággal cselekedni. A Kelet ismerője volt. Olyan mértékben, hogy Európaszerte tekintélylyel birt szava a keleti ügyekben. Ugy vélte, hogy hazájának legbecsebb szolgálatot azzal tesz, ha előmozdítja talentumával és tudásával Magyarorszag keleti misszióját. Ezért tanult, dolgozott és utazott a Balkánfélsziget járatan vidékein. Az az ut, a melyen kitűzött czélja felé haladt, jórészt magyarországon kívül vezetett. És a külföldön sokkal jobban ismerték Kállay nagy értékét, mintsem idehaza; mi majd csak ezután tanuljuk meg, hogy mit vesztettünk ő benne, a ki a megbecsülhetetlen szolgálatokat tett nemzetének, a miért életében gyakran méltatlansággal fizettünk neki.

Véglegesítés az állatorvosi karban. A földmívelésügyi miniszter az állatorvosi közszolgálat államosításáról szóló 1900. évi t. cz. alapján a m. kir. állatorvosi karban a következőket véglegesítette: A tizedik fizetési osztályban: Szabó István (Alibunár), Axmann János (Módos), Deisinger Ignác (Nagybecskerek), Rieger Gyula (Pancsova), Török Ferencz (Temes-Kubin), Békeffy Sándor (Mária-Radna); a tizenegyedik fizetési osztályban: Gerzanics Gy., (Versecz), Fülep György (Nagybecskerek), Paczinger János (Oraviczabánya), Urbán Gusztáv (Pancsova), Feiler Alfréd (Temesvár), Drasnyáky Frigyes (Buziás), Löwy Ede (Lippa), Székely Lipót (Német-Bogsán), Szilágyi Géza (Ujarad), Timár Emil (Detta), Szabó Ignác (Horvát-Csene), Hoffer Nándor (Orsova), Rákóczi János Facset), Partos Samu (Temes-Rékás), Szidon Mór (Kránsébes).

Haladás a mezőgazdaság terén. Örömmel kell hogy eltöltsön minden igaz hazafit, h megfigyeli miként halad mezőgazdaságunk mindinkább a modern belterjes gazdálkodás felé. Még 20 évvel ezelőtt az apáinktól átvett rég elavult gazdálkodási mód járta, de a viszonyok csakhamar megtanították gazdáinkat arra, hogy elzárkózni a tudomány vívmányai előtt azt jelenti, hogy önmagunk akarjuk tönkrejutásunkat előidézni! Azóta nagyot fordult a világ. Elterjedtek a mezőgazdasági gépek és sutba dobtuk a régi trágyázási rendszert, elfoglalva méltó helyét a műtrágya. Hogy csak egyet említsünk, ki ismerte ezelőtt 20 évvel Magyarországon a Thomassalakot? Vajmi kevesen és ezek is csak olvashattak felőle. Csak 1896-ban kezdtek felkarolni ezen kitűnő és olcsó műtrágyát és ha a fogyasztás nem is érte még el azt a mérvet, a melyet saját jól felfogott érdekükben elérnie kellett volna, mégis örvendetes, hogy a fogyasztás 7 év leforgása alatt csaknem megtízszereződött. Nem is csodálkozunk e felett, ha elgondoljuk, mily áldást képez ezen minden talajon biztosan ható trágya szer a mezőgazdaságra. Mint mindent a mi jó, úgy természetesen a Thomassalakot is sokféleképen hamisítják, miért is nem mulaszthatjuk el a gazdaközönséget figyelmeztetni, hogy bevásárlásainál óvatos legyen. Igen sok gazdától hallottuk, hogy a legkitűnőbb Thomassalak a csillag-védjegyű, a melyet a berlini Thomasfoszfátgyárak vezérképviselője, Kalmár Thlmos, Budapest, VI. Terez-körut 3. hoz forgalomba.

Háborus hírek Kinából. Kinából háborus hírek érkeznek. Port-Arthurban a napokban titkos tanácskozást tartottak, a melyen az összes magasabb kínai, mandzsuriai, valamint koreai orosz hivatalnokok jelen voltak. A titkos tanácskozások eredménye egy a kínai kormánynak átnyújtott jegyzék, melynek a legfőbb pontja az, hogy Kinának föl kell szólítania Oroszországot, hogy ez csapatait Mandzsuriaiból azonnal vonja ki. Erre a válaszára öt nap alatt adandó meg a jegyzékre. Port-Arthurban mintegy 300.000 főnyi sereg táborozik. Továbbá 16.000 vasuton érkezik. Rendkívüli szorgalommal dolgoznak a katonák és tengerészek kiképzésén. Hir szerint Oroszorszag szomszédos birtokainak egy közigazgatás alá foglalását mérlegelik. Legerélyesebben az északamerikai egyesült államok foglalnak állást és követtségüket fegyverekkel látják el, hadihajóik egy részét a partok közelébe rendelik. Az oroszokat meglepi az észak-amerikai Egyesült Államoknak Kinában ígérkező magatartása. Port-Arthurban kelet-ázsiai orosz bánya és feldolgozó-társaság névvel társaság alakult, mely neve után ítélve kereskedelmi társaság, valószággal azonban állami intézmény.

Csarnok.

Igen . . .

E röpke szó rózsás ajkaidról

Minő csodát művelhetne.

Rövid e szó: s mindamellet

Mily nagy boldogság rejlik benne.

Orpheus.

Felelős szerkesztőnk távollétében a szerkesztésért felelős:

Kirchner Ernő.

Férfiak ingyen kapnak

olyan új találmányu orvosságot, mely az elvesztett erőt újra meghozza. Próbacsomagot s egy száz oldalos könyvet postán, jól becsomagolva, ingyen kapják mindazok, a kik érte írnak. Ez a legbámulatra méltóbb csodaorvosság, mely megmentett ezeket a kik fiatalkori kihágások folytán nemi bajokban, szifiliszben, valamint elvesztett férfierőben szenvednek. Ez okból elhatározta az intézet, hogy egy ingyen csomag orvosságot magyaró könyvvel együtt mindenkinek ingyen küld. Ezzel a házi orvossággal a baj otthon gyógyítható, s mindazok, a kika fiatalkori kihágásokból származó nemi bajokban, szellemi elgyengülésben, vagy krónikus bajokban szenvednek, otthon gyógyíthatják magukat. Ez a gyógyszer közvetlenül azokra a szervekre hat, a hol a megerősödés szükséges, csodálatos eredménnyel gyógyítja ez évek óta tartó betegségeket. Öreg, fiatal egyaránt írhat a State Medical Institutnak az alant jelzett címre, a honnan a csomagot rögtön elküldik. Az intézet leginkább azokat akarja megmenteni, akik kezelés céljából az otthonukat nem hagyhatják el. A próbacsomag megmutatja, hogy mily könnyen gyógyíthatók ebből a rettenetes bajból otthon. Az intézet kivételt nem tesz. Mindenki írhat érte bárhol Magyarul, mire titoktartás mellett postafordultával egy ingyen csomag orvosságot kap magyaró könyvvel együtt. Írjon még ma. A csomag olyan szépen be van csomagolva, hogy a tartalmát senki sem fogja megtudni. A levelet így kell címezni: State Medical Institute, 6903 Elektron Building, Fort Wayne, Ind. Amerika. A levelek mindig bérmentesítendőek.

Vásár hirdetés.

A verseczi „Panteleimon“ nagy vásár f. é. július hó 31-én és augusztus hó 1., 2. és 3-án fog megtartatni.

Marhát felhajtani csak nappal és pedig reggeli 5 órától este 6 óráig szabad és miután július 30-án heti vásár van, a marha felhajtása már július 30-án megengedtetik.

Szekeres rendőrfőkapitány.

Kérje

ingyen és bérmentve

illusztrált árjegyzékemet, mely több mint 500 ábrát tartalmaz

Órák,
arany-, ezüst- és
hangszer-cikkekből.

Konrád János

óragyáros és kiviteli üzlet

BRÜX 295 sz. (Csehország.)

3199 — szám. 1903 tkvi.

Árverési hirdetés és árverési feltételek.

A verseczi kir. jbiróság mint tkvi. hatóság közhírré teszi, hogy a Dr. Nikolajevics István verseczi ügyvéd által képviselt Szekulics Jován ulmai lakos javára, a Sztankov Milka verseczi lakos elleni végrehajtási ügyében 151 korona 25 f. s jár es az ezuttal 19 K. 30 f.-ben megállapított jelenlegi költségek kielégítése végett az árverést elrendelte.

A fehértemplomi kir. törvényszék területén fekvő s Versecz város 1737 sz. tjkvben irt A I. (3109—3110) hrsz. 1916 ö. i. sz. beltelkes ház 713 koronában megállapított kikiáltási árban 1903 évi július hó 27-ik napján d. e. 9 órakor a kir. jbiróság árverelő helyiségében megtartandó nyilvános árverésen a következő feltételek alatt fognak eladás alá kerülni u. m.:

1. Ha a megállapított kikiáltási áron felüli ígérést senki sem tenne, az árverésre kitűzött ingatlan a kikiáltási áron alól is el fognak adatni.

2. Árverezni kívánók tartoznak bánatpénzzel az ingatlan kikiáltási árának 10%-át, azaz: 71 korona 20 fillért készpénzben, vagy az 1881 LX. t. cz. 42 §-ban jelzett árfolyammal számított s az 1881. november hó 11-én 3333 sz. a. kelt G. K. R. §-ában jelzett óvadék-képes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni vagy az 1881: 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított elismervényt átsegáltatni.

Az árverési feltételek többi pontja a hivatalos órák alatt a telekkönyvi hatóság iródbában a községi előjáráságnál megtekinthetők.

Verseczen, a Kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóságnál. 1903 évi április hó 28 ik napján.

Ambrus, kir. aljbiró.

3112. szám. — 1903. tkv.

Árverési hirdetés és árverési feltételek.

A verseczi kir. jbiróság mint tkvi. hatóság közhírré teszi, hogy a Gyika Imre temesvári ügyvéd által képviselt Temesi agrár takarékpénztár r. t. javára a Paszku szül. Buzán Jelena germáni lakos elleni végrehajtási ügyében 4000 kor. s jár. és az ezuttal 33 kor. 30 f.-ben megállapított jelenlegi költségek valamint a csatlakozást nyert De Pottere Anna javára 264 k. s jár. Klauber Jakab javára 162 k. 64 f. s jár. és Gründler Nándor javára 240 k. s jár. kielégítése végett az árverést elrendelte.

A fehértemplomi kir. törvényszék területén fekvő s Germán község 60 sz. tjkv. irt A I 111 hr. sz. 60 ö. i. sz. s 438/b és 547/b hrsz. ingatlanok és az ide tartozó egy hold legelő 2002 koronában megállapított kikiáltási árban 1903 évi augusztus hó 14-ik napján d. e. 9 órakor a germáni községi előjárásági iródbában megtartandó nyilvános árverésen a következő feltételek alatt fog eladás alá kerülni u. m.:

1. Ha a megállapított kikiáltási áron felüli ígérést senki sem tenne, az árverésre kitűzött ingatlan a kikiáltási áron alól is eladatni fog.

2. Árverezni kívánók tartoznak bánatpénzzel az ingatlan kikiáltási árának 10%-át azaz 200 k. 20 f. készpénzben vagy az 1881. LX. t. cz. 42 §-ában jelzett árfolyammal számított s az 1881 november hó 11-én 3333 sz. a. kelt G. K. R. §-ban jelzett óvadék-képes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. LX. t. cz. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított elismervényt átsegáltatni.

Az árverési feltételek többi pontja a hivatalos órák alatt a kir. járásbíró, telekkönyvi iródbában és a községi előjáráságnál megtekinthetők.

Verseczen a kir. jbiróság, mint tkv. hatóság 1903 évi április hó 28-án.

Ambrus kir. aljbiró.

Epilepsia.

A ki nyavalyatörésben, görcsökben s más idegbajokban szenved, kérje azon tüzet, melyet ingyen és bérmentve küld meg **Schwann** gyógyszerár, Frankfurt a. M.

3570 kig. sz. — 1903.

Hirdetés.

Egy kóbor veszett eb f. é. július hó 7-én Verseczen két egyént és egy macskát megmárt.

Az állategészségügyi törvény végrehajtásáról szóló végrehajtási körendelet 188 §-a értelmében az előirt 40 napi zár ezennel elrendeltetik s ennek folytán felhivatnak az összes ebtartó lakosok, hogy ebeiket 40 napon át vagyis f. é. július hó 11-től bezárólag f. é. aug. hó 19-éig köve tartsák, vagy pedig szájkosárral ellátva porázon vezessék, mert ellen esetben az állategészségügyi törvény értelmében 400 k.-ig terjedhető pénzbüntetéssel lesznek büntetve, ebeik pedig befogatnak és kiirtatnak.

Különösen felhívom a község figyelmét arra, hogy a városkerbe és más nyilvános helyekre ebeiket még szájkosárral ellátva sem szabad vinni.

A peczér által elfogott ebeik senkinek sem szolgáltatnak ki, hanem azonnal kiirtatnak.

Verseczen, 1903. évi július hó 10-én.

Szekeres rendőrfőkapitány.

Thierry A. gyógyszerész csodabalsamja

a legjobb diätetikus háziszser.

Emészteti zavarok, gyengeség, émelygőség, gyomorégés, felfúvódás stb. ellen, köhögéscsillapító, görcsszünetető, nyálkaoldó és tisztító hatású. 12 kis üveg vagy 6 duplaüveg ára, dobozzal együtt, bérmentve 4 kor. **Thierry A. gyógyszerára a Védangyalhoz Pregrada, Rohitsch-Sauerbrunn mellett.** »Csak az itt feltüntetett védjeggyel valódi.« Igen ajánlatos ezen szert utazásoknál minden eshetőség alkalmára magával vinni.

Miért szenved ön? mikor mindenféle sebtől, ha még oly régi keletű is könnyen, fájdalom nélkül megszabadulhat, operáció sem kell, ha **Thierry gyógyszerész** egyedül valódi

Centifolium-kenőcsét

nevezett csodabalsam-ját használja, melylyel egy 14 éves gyógyíthatatlannak tartott csontevésedést s nemrég egy 22 éves, nehéz rákféle betegséget teljesen meggyógyítottak.

Schutzengel-Apotheke

A valódi centifolium-kenőcs alkalmazható a gyermekágyasok rossz természetű mellbajainál, szoptatók mellkeményedése, a tej elapadásának, az orbancknak eseteiben, továbbá mindenféle régi serek, láb- és csontnyílások, sebek, folyások, dagadt lábak, s csontevésedéseknél, vágás, szurás, lövés és ütés által előidézett sebeknél; az idegen testek, pl.: üveg, szalka, homok, tövis, seret stb. eltávolításánál mindenféle daganat, kinövés, képződés, karbunkulus és ráknál; végre pokolvar, körömféreg, körömgüles, a lábunk járásközben történt kisebesülése, fagyás és égés okozta sebek, a beteg és gyermekek fekvés általi kisebesülése, torokdaganat, meggyült ver, fulzugas stb. stb. eseteiben. Két adagnál kevesebb nem szállítatuk; a szállítást kizárólag az összeg előre küldése mellett eszközöltetik. Két tegely csomagolással postai szállítást díjjal együtt 3 korona 50 fillér. **Számos bizonyítvány rendelkezésre áll.** Arra kerek mindenkit, hogy a fenti védjegyet és címet: **Thierry (A.) gyógyára az „Orangyalhoz“ Pregradában, egétyve.** Minden tegely használati utasításba van csomagolva. Valódi Centifolium-kenőcsöm utáni a védőörvény értelmében fűdoztetnek, valamint a hamisítvány elárúsító is. Egyedül kapható:

Thierry A. Védangyal-gyógyszertára
Pregradában, Rohitsch-Sauerbrunn mellett.

des A. THIERRY in
Pregrada.

Központi raktár Budapest: Török J., Zágrábban: Mittelbach S. és
Bécsben: Brády C. gyógyszerárában.

Schicht-szappan

jegyek:

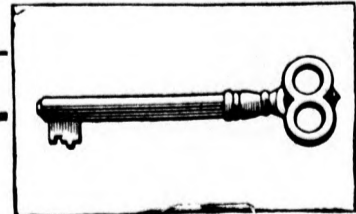
„szarvas“

„kulcs“

Legjobb, legkiadósabb, és azért a legolcsóbb szappan.

Tiszta minden ártalmas vegyülettől.

Mindenütt kapható.

Bevásárlásnál legjobban arra kell ügyelni, hogy minden darab szappan „Schicht“ nevet, és egyet a fentebbi védjegyekből visel.

A Kirchner-féle könyvnyomda tulajdona s nyomása Versecz.